

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний аграрний університет
Освітня програма	19385 Агрономія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.12.2020 р.

Справа № 1232/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Роман Василюшин – головуючий,
Бутко Микола Олександрович,
Власенко Володимир Анатолійович,
Вовк Стах Осипович,
Геник Ярослав Вячеславович,
Пастухов Валерій Іванович,
Сатарова Тетяна Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Львівський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	19385
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП Агрономія ОКР бакалавр в ЛНАУ має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Загалом, цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Зауваження. Як "академічна спільнота" під час підготовки фахівців не можуть розглядатися тільки НПП ЛНАУ, як це представлено у Відомостях про самооцінювання. До академічної спільноти належать профільні установи НААН, фахівці профільних університетів, в тому числі і ЛНАУ.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Загалом цілі ОП Агрономія ОКР бакалавр та програмні результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту та досвіду аналогічних вітчизняних програм. Зауваження. У Відомостях про самооцінювання недостатньо розкрито досвід іноземних програм із підготовки бакалаврів з агрономії та ті конкретні зміни, які були внесені до навчального плану та методичного забезпечення освітнього процесу на ОП Агрономія ЛНАУ.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП Агрономія ОКР бакалавр в ЛНАУ відповідає Стандарту підготовки бакалаврів за спеціальністю 201 Агрономія.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітньої складової ОП Агронімія ОКР Бакалавр в ЛНАУ складає 240 кредитів ЄКТС. Кількість контрольних точок не перевищує 8 за семестр. Мінімальна кількість кредитів на дисципліну – 3 кредити ЄКТС. Аудиторне тижневе навантаження за денною формою навчання не перевищує 24 години. Обсяг обов'язкових компонент становить 179 кредитів ЄКТС (75% загального обсягу навчального навантаження), вибіркового 61 кредити ЄКТС (25% загального обсягу навчального навантаження), що відповідає нормативним положенням.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП Агронімія ЛНАУ ОКР Бакалавр має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП повністю відповідає предметній області спеціальності 201 Агронімія.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському НАУ (<http://surl.li/gwki>) ОП містить 75% обов'язкових і 25% вибіркового компонент, які студент може обрати і що буде відображено в його індивідуальному навчальному плані (Положення про індивідуальні навчальні плани студентів ЛНАУ, затверджене наказом ректора №75 від 13.05.2019 р. (<http://surl.li/gwkp>)). Для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі мають можливість використовувати силабуси вибіркового дисциплін, представлені на сайті ЗВО. Зауваження. Вибіркові професійні дисципліни в навчальному плані згруповані у два блоки. Це обмежує вільний вибір цих дисциплін студентом.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП має значну кількість кредитів ознайомчої, навчальної та виробничої практики (17 кредитів), що значно перевищує кількість кредитів практичної підготовки, встановлених Стандартом підготовки бакалаврів спеціальності 201 Агронімія (4 кредити), та дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП Агронімія ОКР бакалавра в ЛНАУ передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) відповідно до цілей ОП та профілю майбутньої професійної діяльності. Розвитку соціальних навичок сприяють різноманітні форми і методи навчання на окремих ОК професійного спрямування та робота на виробничих посадах під час практики. Зауваження. В силабусах дисциплін недостатньо відображено форми навчання, які сприяють набуттю соціальних навичок, потрібних для роботи в агрономічній галузі.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Представлена до акредитації ОП повністю враховує вимоги Стандарту спеціальності 201 Агронімія за загальним обсягом кредитів і часткою вибіркової складової, часткою результатів навчання, які Perezарховуються для здобувачів, які мають ступінь "молодший бакалавр", за обсягом практики та обсягом ОК, які забезпечують формування компетентностей безпосередньо спеціальності 201 Агронімія.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною формою освіти не проводиться.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП Агрономія ОКР Бакалавр в ЛНАУ є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЛНАУ.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП Агрономія ОКР Бакалавр в ЛНАУ враховують особливості самої освітньої програми.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За Відомостями про самооцінювання ЛНАУ та звітом ЕГ у ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. За звітом ЕГ здобувачі ознайомлені з цими правилами. Проте випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших освітніх закладах, не було. Зауваження. Оскільки в ЛНАУ на ОКР бакалавра за спеціальністю 201 Агрономія навчаються студенти на базі ОКР молодший спеціаліст, який отримано у технікумах та коледжах аграрного профілю, незрозумілою є відсутність випадків перезарахування дисциплін згідно існуючого Положення ЛНАУ і Стандарту ОКР бакалавра зі спеціальності 201 Агрономія.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими, зрозуміли і доступними. За звітом ЕГ студенти з ними ознайомлені, але випадків застосування цих правил не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП Агрономія ОКР бакалавр, цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ЛНАУ надає доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів всім учасникам освітнього процесу.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЛНАУ в цілому забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП Агрономія ОКР бакалавр спеціальності 201 Агрономія, про що свідчить участь здобувачів у вітчизняних і закордонних наукових конференціях і конкурсах студентських наукових робіт. Проте, здобувачі не залучені до участі у науковій роботі кафедр за грантами та науковими проектами, в тому числі міжнародними.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі ОП Агрономія оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у агрономічній галузі, проте в відомостях про самооцінювання не представлено, яким чином результати наукової роботи викладачів використовуються для оновлення змісту дисциплін, що викладаються на ОП. Загалом наукова робота викладачів належним чином не висвітлена. Не вказано, які саме публікації в виданнях, що цитуються у Scopus і Web of Sciences мають співробітники кафедр, які наукові напрямки агрономічної науки розробляють як за бюджетною тематикою, так і за науковими грантами.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЛНАУ проводить значну роботу із інтернаціоналізації освіти, зокрема за ОП Агрономія ОКР бакалавра. Студенти і викладачі проходять стажування за кордоном, долучаються до програм академічної мобільності. Проте, не представлено інформацію про участь викладачів і студентів у наукових двосторонніх грантових проєктах, програмах спільних із іншими країнами наукових досліджень.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення результатів навчання для окремого освітнього компонента та ОП Агрономія ОКР бакалавра в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти ОКР бакалавра спеціальності 201 Агрономія.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Для здобувачів ОКР бакалавра з ОП Агрономія в ЛНАУ визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. ЛНАУ послідовно дотримується визначених процедур під час реалізації ОП Агрономія.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЛНАУ визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Загалом ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує технологічні рішення з виявлення плагіату як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

За звітом ЕГ та інформацією, наданою ЗВО, професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП Агрономія, забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Кваліфікація викладачів ОП відповідає ліцензійним вимогам. Зауваження. З 31 викладача, відомості про яких представлені в таблиці 2, лише 4 - доктори наук, професори. Решта має ступінь кандидата наук і, за свідченням ЕГ, слабо вмотивовані щодо подальшого професійного росту. В звіті ЕГ та у Відомостях про самооцінювання зазначено, що викладачі ОП Агрономія мають публікації наукових статей в журналах, які цитуються у наукометричних базах Web of Sci. та Scopus, проте список наукових публікацій цього рівня не представлено. В таблиці 2 Відомостей про самооцінювання здебільшого наводяться тези доповідей на наукових конференціях різного рівня та статті у Віснику ЛНАУ. Те саме стосується списку публікацій викладачів спільно зі здобувачами, наданий ЗВО на запит ЕГ. На сайтах профільних кафедр відсутні посилання на профілі викладачів в наукометричних базах.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП Агрономія.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО широко залучає роботодавців, з якими працює на постійній основі, до організації та реалізації освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЛНАУ широко залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, про що подано детальну інформацію в Відомостях про самооцінювання та звіті ЕГ.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЛНАУ через власні програми та у співпраці іншими закладами вищої освіти та науковими установами системно займається професійним розвитком викладачів, пов'язаним із профілем дисциплін, що викладаються. Зауваження. Проте, за кількома виключеннями недостатньою є наукова діяльність викладачів, які працюють на ОП Агрономія ЛНАУ. У Відомостях про самооцінювання та звіті ЕГ не представлено перелік наукових тем, за якими працюють викладачі ОП, не наведено інформацію про грантові проекти, міжнародну наукову співпрацю конкретних викладачів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЛНАУ має програми підвищення викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми в цілому гарантують досягнення визначених ОП Агрономія ОКР бакалавр ЛНАУ цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЛНАУ в цілому забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Зауваження. Лабораторні заняття з деяких дисциплін (сільськогосподарська мікробіологія, агробіотехнології та ін.) недостатньо оснащені сучасним обладнанням (ламінари, автоклави) для набуття практичних умінь.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП Агрономія, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЛНАУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП Агрономія.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЛНАУ створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП Агрономія.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП Агрономія ОКР бакалавр в ЛНАУ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЛНАУ має всі необхідні Положення, які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, опубліковані на сайті ЗВО.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За звітом ЕГ здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП Агрономія ОКР бакалавр ЛНАУ та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці широко залучені до перегляду ОП, читання лекцій, проведення виробничої практики.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В ЛНАУ розроблено систему спостереження і аналізу кар'єрного шляху випускників ОП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Загалом за Відомостями про самооцінювання та звітом ЕГ ЛНАУ вчасно реагує на виявлені недоліки в ОП, враховує пропозиції, внесені всіма групами стейкхолдерів, зокрема, висловлені під час анкетування студентів. Зауваження. На

вебсторінках ЛНАУ, зокрема факультету агротехнологій та екології, випускових кафедр, відсутня детальна інформація щодо періодичного перегляду ОП стейкхолдерами та надання пропозицій про покращення якості ОП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП Агрономія ОКР бакалавр в ЛНАУ проводиться вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЛНАУ сформовано культуру якості, що сприяє постійному розвитку ОП Агрономія ОКР бакалавра.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу закріплені Положеннями, офіційно затвердженими ЛНАУ. Вони є доступними на сайті ЗВО і є основою для організації навчального процесу за ОП Агрономія.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО оприлюднює на сайті проєкт ОП наступного навчального року. Існує алгоритм розгляду зауважень та побажань стосовно покращення якості освітньої програми. Зауваження. На сайті не можливо знайти результати анкетування студентів стосовно задоволеності ОП та аналіз пропозицій щодо змісту ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Зауваження. Сайт ЗВО організовано вкрай не зручно стосовно пошуку інформації щодо освітніх програм, зокрема ОП Агрономія. Вкладення "Освітні програми" знаходиться у підрозділі "Навчальний відділ" разом із всім об'ємом формалізованої інформації з інших спеціальностей і іншими ОП. Водночас на сайтах профільних кафедр відсутня інформація стосовно особливостей ОП Агрономія і спеціальності 201 Агрономія. Інформація стосовно методичного забезпечення курсів на сайті ЗВО також не асоційована із сайтами профільних кафедр. Запаровленість методичного забезпечення дисциплін ОП Агрономія на платформі Moodle не дає можливість ГЕР підтвердити наявність такого забезпечення. Треба погодитися із зауваженням ЕГ про недостатню поінформованість всіх зацікавлених сторін стосовно напрямків наукової діяльності, наукових публікацій, профілів у наукометричних базах даних, участі у грантових вітчизняних і міжнародних проєктах викладачів, які забезпечують навчання на ОП через відсутність такої інформації на сайтах профільних кафедр.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано як представників "академічної спільноти" запросити до удосконалення даної ОП не тільки НПП ЛНАУ та науковців регіональних академічних інститутів сільського господарства НААН, але і спеціалізованих академічних установ НААН з агрохімії і ґрунтознавства, рослинництва, селекції, кормовиробництва. Рекомендовано глибше узагальнити досвід аналогічних іноземних програм та урахувати його під час оновлення методичного забезпечення освітніх компонентів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано замінити в навчальному плані представлення вибіркового професійних дисциплін у формі блоків на загальний перелік вибіркового професійних дисциплін для забезпечення розширених можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Рекомендовано в силабусах освітніх компонентів вказати безпосередньо форми, методи і результати навчання, які формують соціальні навички.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано на конкретних прикладах пояснити студентам, в яких випадках може відбуватися перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Висвітлити такі приклади на сайті ЗВО. Окремо розглянути можливість перезарахування результатів навчання для осіб, які вступили на навчання на базі ОКР молодший спеціаліст і молодший бакалавр із коледжів і технікумів аграрного профілю.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано суттєво покращити наукову роботу викладачів профільних кафедр, посилити внесок наукових досліджень в підвищення якості вищої освіти із агрономії. Рекомендовано брати активну участь у конкурсах грантових проєктів, в тому числі і закордонних, для активізації наукової діяльності кафедр і залучення грантових коштів на матеріально-технічне забезпечення наукових досліджень. Рекомендовано переглянути пріоритет у публікаціях, приділивши увагу змістовним науковим статтям у фахових виданнях України, закордонних фахових виданнях, зокрема тих, що індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Sciences.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано розширити роботу із популяризації академічної доброчесності, задіявши інноваційні технологічні рішення, та активніше залучати сайт ЗВО до роз'яснювальної роботи з цього напрямку.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано суттєво посилити наукову діяльність викладачів ОП Агрономія в ЛНАУ. Рекомендовано брати активну участь у вітчизняних і міжнародних наукових програмах, грантових проєктах, в тому числі і закордонних. Рекомендовано суттєво посилити публікаційну активність викладачів ОП Агрономія, перш за все через публікацію наукових статей в наукових журналах, зокрема тих, що цитуються у наукометричних базах Web of Sci. та Scopus.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано посилити матеріальне забезпечення викладання дисциплін агрономічного профілю. Зокрема, рекомендовано для дисциплін, пов'язаних із дотриманням асептичних умов (агробіотехнології, сільськогосподарська мікробіологія тощо) забезпечити освітній процес таким обладнанням, як ламінари і автоклави.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано удосконалити практику своєчасного оприлюднення та оновлення інформації на офіційному сайті університету, факультету агротехнологій та екології й випускових кафедр щодо удосконалення змісту ОП, зокрема щодо залучення зацікавлених сторін до її перегляду та надання рекомендацій покращення її якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано суттєво покращити навігацію по сайту ЛНАУ стосовно пошуку інформації з ОП Агрономія, результатів анкетування студентів, інших стейкхолдерів стосовно перегляду ОП, напрямків наукової діяльності, наукових публікацій та профілів в наукометричних базах, участі в наукових проєктах різного рівня для викладачів, які викладають на ОП Агрономія. Рекомендовано зробити окреме вкладення "ОП Агрономія" на сайті факультету та сконцентрувати на ньому всю інформацію за освітньою програмою.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ВАСИЛИШИН РОМАН ДМИТРОВИЧ